

2 söndagen i fastan

Predikan på distans 2022-03-13.

Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige.

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön. Käre himmelske Fader! Vi ber att du idag ville tala till oss om din förlåtelse. Vi vet att våra synder gör att vi endast är värda att förkastas från ditt ansikte. Kom därför med din helige Ande genom evangelium och led oss till den eviga saligheten. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Predikotext: Luk. 7:36-50. (2:a årg.) Synderskan i Simons hus

36 En av fariseerna bjöd hem Jesus på en måltid, och han gick hem till farisén och lade sig till bords. 37 Nu fanns i staden en kvinna som var en synderska. När hon fick veta att han låg till bords i fariséns hus, kom hon dit med en alabasterflaska med balsam 38 och ställde sig bakom honom vid hans fötter och grät. Hon började väta hans fötter med sina tårar och torkade dem sedan med sitt hår, och hon kysste hans fötter och smorde dem med sin balsam. 39 Farisén som hade bjudit in honom såg det och sade för sig själv: ”Hade han där varit en profet, så hade han vetat vad det är för en kvinna som rör vid honom, att hon är en synderska.”

40 Då sade Jesus till honom: ”Simon, jag har något att säga dig.” Han svarade: ”Mästare, säg det.” – 41”Två personer stod i skuld till en penningutlånare. Den ene var skyldig femhundra denarer, den andre femtio. 42 När de inte kunde betala, efterskänkte han skulden för dem båda. Vem av dem kommer nu att älska honom mest?” 43 Simon svarade: ”Den som fick mest efterskänt, antar jag.” Jesus sade: ”Du har rätt.”

44 Sedan vände han sig mot kvinnan och sade till Simon: ”Ser du den här kvinnan? När jag kom in i ditt hus gav du mig inget vatten för mina fötter, men hon har vätt mina fötter med sina tårar och torkat dem med sitt hår. 45 Du gav mig ingen hälsningskyss, men sedan jag kom in har hon inte slutat kyssa mina fötter. 46 Du smorde inte mitt huvud med olja, men hon har smort mina fötter med balsam. 47 Därför säger jag dig: Hon har fått förlåtelse för sina många synder. Det är därför hon visar så stor kärlek. Men den som fått lite förlåtet älskar lite.”

48 Sedan sade han till henne: ”Dina synder är förlåtna.” 49 Då började de andra bordsgästerna fråga sig: ”Vem är han som till och med förlåter synder?” 50 Men Jesus sade till kvinnan: ”Din tro har frälst dig. Gå i frid.”

Dagens ämne i vår evangeliebok är ”Den kämpande tron”. Jesus undervisar oss i vår text om hur kärleken är ett tecken på tron. När vi ser våra synder i Guds ord ljus blir vi förskräckta. Det blir en kamp i hjärtat mellan Guds lag som fördömer synden och Guds nåd i Kristus som förlåter synden. Vi skall nu se hur tron segrade i synderskans liv medan Simon trots sin yttre fromhet förblir främmande för Jesus.

Synderskan i Simons hus visade stor kärlek till Jesus. Hon kom med en dyrbar alabasterflaska och smorde Jesu fötter. Hon grät och började väta hans fötter med sina tårar och torkade dem sedan med sitt hår. Så kysste hon hans fötter och smorde dem med balsam. Allt detta gjorde hon av kärlek till Jesus. Hon visste själv att hon var en stor synderska som levte i strid mot Guds bud och som inte var värd annat än dom och straff. Men Jesus säger om henne:

Hon har fått förlåtelse för sina många synder. Det är därför hon visar så stor kärlek. (v 47)

Vi förstår av hela sammanhanget att kvinnans kärleksfulla handling mot Jesus kommer av att hon av hjärtat älskar Jesus därför att hon har fått förlåtelse. Hon hade blivit omvänd från ett liv i öppen ogudaktighet till tron på Jesus Kristus. Vi vet inte vad som hänt, men kvinnan hade enligt Jesu egna ord fått syndernas förlåtelse. Hon hade fått höra Guds ord och ångrat sitt syndiga liv och kommit till tro på evangelium om Jesus och hans kärlek till syndare. Kärleken som hon visade Kristus var en följd av tron. Jesus säger detta om henne tydligt och klart.

Men fariséen Simon klagade över att Jesus tillät kvinnan att visa sin kärlek på detta sätt. Simon menade, att om Jesus verkligen var en profet skulle han veta vilken stor synderska kvinnan var. Det står ju *att det fanns en synderska i staden* (v. 37). Hon måste ha varit en känd prostituerad. Om Jesus hade varit en profet skulle han inte ha tagit emot henne, menade Simon. En sådan kvinna kunde ju inte höra till de verkligt religiösa, till de troende i folket.

Fariséerna lärde att det finns en god och en ond böjelse hos varje människa. Gud har gett människan dessa två möjligheter. Den som följer den goda böjelsen får komma till himlen, medan den som följer den onda blir förtappad. Simon menade nu att kvinnan måste höra till dessa förtappade, medan han själv ansåg sig leva ett fromt och rättskaffens liv. Han kunde inte tro att en sådan uppenbar synderska skulle kunna få Guds förlåtelse direkt utan en lång process, där hon steg för steg arbetade och strävade efter att leva ett bättre liv. Simon hade ju säkert ansträngt sig hela sitt liv för att försöka följa alla lagens bud. Fariseerna menade sig tro på Gud nåd, men de tänkte sig denna nåd som en process där människan samverkar med Gud. Men Guds ord lär att denna väg är stängd.

Jesus visar nu att det förhåller sig helt annorlunda. Kvinnan har fått Guds nåd och förlåtelse direkt genom att hon har flytt till honom som sin frälsare. Gud skänker enligt Skriften sin nåd endast för Jesu skull och inte på grund av våra gärningar. Kärleken till Gud är en följd av tron. Jesus jämför nu hur de två personerna, Simon och synderskan, har förhållit sig till honom själv. Jesus berättar först en liknelse om en penningutlånare:

”Två personer stod i skuld till en penningutlånare. Den ene var skyldig femhundra denarer, den andre femtio. När de inte kunde betala, efterskänkte han skulden för dem båda. Vem av dem kommer nu att älska honom mest?” Simon svarade: ”Den som fick mest efterskänkt, antar jag [anser jag]” Jesus sade: ”Du har rätt.” (v. 41-43)

Den som hade fått mest efterskänkt älskade mest. 500 denarer var en mycket stor summa, ungefär vad en arbetare tjänade på ett och ett halvt år. 50 denarer motsvarade bara en dryg månadslön. En fattig man som var skyldig 500 denarer skulle säkert hamna en lång tid i fängelse när han inte kunde betala. Skulden på 50 denarer var inte alls lika stor. Fariséen Simon visste mycket väl detta. Han svarar direkt att den som fått den större skulden efterskänkt också måste vara den som älskar mest. Simon är övertygad om detta och svarar snabbt. Översättningen *”antar jag”* (förmodar jag) är nog lite för svag i detta sammanhang även om ordet också kan betyda *”förmoda”*. Luther översätter med *”anser jag”*. Simons svar innebär att han är *övertygad* om att den som fått den största skulden efterskänkt också älskar mest. Detta framgår av sammanhanget. Jesus säger till Simon: *Du har dömt rätt* (Luther).

Med en jämförelse visar nu Jesus att det är kvinnan och inte Simon som har visat störst kärlek till Jesus.

För det första: Simon tvättade inte Jesu fötter men kvinnan vätte dem med sina tårar och torkade dem med sitt hår och smorde dem med dyrbar olja.

För det andra: Simon gav inte Jesus någon hälsningskyss, men kvinnan upphörde inte att kyssa hans fötter.

Vi skall komma ihåg att det var en vanlig sed i Israel att man välkomnade en trött vandrare genom att tvätta hans dammiga och trötta fötter och ge honom ett varmt välkomnande. Så gjorde t.ex. Abraham när de tre männen kom på besök när dagen var som hetast. Det står:

När han fick syn på dem, skyndade han ut från tältöppningen för att möta dem. Han bugade sig till jorden och sade: ”Herre, om jag har funnit nåd för dina ögon så gå inte förbi din tjänare. Låt mig hämta lite vatten så att ni kan tvätta era fötter och vila er under trädet. Jag ska också hämta lite bröd så att ni kan styrka er innan ni går vidare, när ni nu har vägen förbi er tjänare.” (1 Mos. 18:1-5).

Abraham visste nog inte från början att det var Gud själv som besökt honom. Men gästfriheten mot besökande och främlingar är en del av kärleksbudet i både gamla och nya testamentet och det budet gäller också oss. Vi skall vara angelägna om att bevisa gästfrihet. Det står: *”Glöm inte att visa gästfrihet, ty genom gästfrihet har somliga fått änglar till gäster utan att veta om det.”* Hebr. 13:2)

Men Simon tillämpade inte detta på Jesus. Han tog inte emot honom med kärlek. Han tvättade inte Jesu fötter och omfamnade honom inte. Han bjöd visserligen in Jesus som gäst, men samtidigt var han mycket kritisk mot Jesus. Med kvinnan var det helt annorlunda. Hennes kärleksfulla bemötande var så varmt att Simon såg på det med avsky. Här fick han ett bevis på att Jesus inte var en sann profet. För kvinnan kände han nog bara förakt.

Men Jesu ord visar det verkliga förhållandet. Kvinnan älskade Jesus *därför att hon fått sina synder förlåtna*. Men Simon saknade denna kärlek. Han levde inte i en sann tro utan i en inbillad tro, utan sann kärlek. Så måste Simon själv se och förstå att det var kvinnan som älskade Jesus mest och inte Simon. Jesus visar att det avgörande är förlåtelsen som kvinnan har fått. Hon älskade Jesus mest därför att hon hade fått förlåtelse för alla sina synder. Ja, man kan inte älska Gud på rätt sätt utan att älska Guds Son, Kristus.

Så säger Jesus till kvinnan: *”Dina synder är förlåtna.”* (v 48) Detta är en direkt tillsägelse. Med sitt ord skänker Jesus kvinnan förlåtelsen. Jesus vet att kvinnan är en förtappad syndare. Han försvarar inte på något sätt hennes äktenskapsbrott och prostitution. Men han vet att kvinnan i sitt hjärta ångrat sin synd och nu flyr till honom som Frälsaren. Hela hennes handlingssätt kommer av tacksamhet över att Gud förlåtit alla hennes synder. Nu ger Jesus genom sina ord också en direkt tillsägelse, en avlösning och försäkran som innebär att Gud förlåter henne i samma stund. Det är inte bara en hänvisning till den allmänna försoningen och rättfärdiggörelsen, som Kristus har utfört för hela världen. Detta är förvisso en biblisk lära. Men denna lära om den universella nåden måste komma till den enskilda människan genom nådemedlen. Detta sker nu när Jesus tillsäger henne syndernas förlåtelse. Kvinnan skall veta att Jesus genom sitt ord förlåter henne alla synder i samma stund som orden uttalas.

Gästerna blir också förvånade och upprörda. De säger:

”Vem är han som till och med förlåter synder?” (v 49).

Jesus har kommit till världen för att förlåta synder. Men detta sker inte automatiskt. När människor i otro avvisar Jesus uttalar han inga förlåtande ord. Han uttalar istället verop över dem som menar sig själva vara rättfärdiga. Hans lag är Guds egen stränga lag. Därför skall Jesus på domens dag säga till alla sina föraktare: *”Gå bort ifrån mig ni förbannade till den eviga elden...”* (Matt. 25:41). Men till dem som liksom kvinnan flyr till Jesus med sin synd och ber om nåd och förlåtelse säger han: *”Kom ni min Faders välsignade...”* (v. 34). Så slutar också vår text med Jesu ord till synderskan: *”Din tro har frälst dig. Gå i frid.”* (v. 50)

Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans Helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. *Amen.*